

**UCHWAŁA NR LX/339/2023
RADY POWIATU ZĄBKOWICKIEGO**

z dnia 28 grudnia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych dla
Osób Stosujących Przemoc Domową na lata 2024-2030**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 poz. 1526 ze zm.) oraz art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) - Rada Powiatu Ząbkowickiego uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Powiatowy Program Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc Domową na lata 2024 – 2030, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Ząbkowickiego

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu Ząbkowickiego

Dariusz Mareńków

UZASADNIENIE
do uchwały Nr LX/339/2023
Rady Powiatu Ząbkowickiego
z dnia 28.12.2023r.

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc Domową na lata 2024 – 2030

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez Powiat należy opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

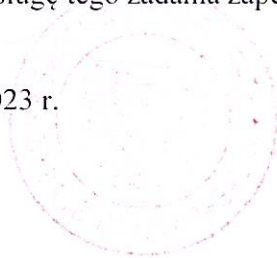
Oddziaływania korekcyjno - edukacyjne na osoby stosujące przemoc domową winny być realizowane w oparciu o opracowany w formie dokumentu program korekcyjno – edukacyjny.

Rada Powiatu w myśl art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 poz. 1526 ze zm.), zgodnie z kompetencją winna podjąć uchwałę w sprawie przyjęcia do realizacji programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Głównymi założeniami programu jest realizacja działań psychoedukacyjnych ukierunkowanych na zmianę zachowań osób stosujących przemoc a także edukację sprawców przemocy.

Środki na realizację i obsługę tego zadania zapewnia budżet państwa.

Ząbkowice śląskie, 8 grudnia 2023 r.

Załącznik do Uchwały
Nr LX/339/2023
Rady Powiatu Ząbkowickiego
z dnia 28.12.2023r.

**POWIATOWY PROGRAM
KOREKCYJNO - EDUKACYJNY
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC
DOMOWĄ NA LATA 2024-2030**

Ząbkowice Śląskie 2023 r.

SPIS TREŚCI

- I. UZASADNIENIE PROGRAMU
- II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE
- III. CELE I ZAWARTOŚCI PROGRAMU
  - 1. Cele programu
  - 2. Zawartość programu
  - 3. Zakładane rezultaty
- IV. REALIZACJA PROGRAMU
  - 1. Czas realizacji programu
  - 2. Sposób realizacji programu
  - 3. Nabór i selekcja uczestników programu
  - 4. Rezultaty uczestnictwa w programie
  - 5. Realizator programu
  - 6. Miejsce realizacji programu
  - 7. Partnerzy programu
- V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU
- VI. MONITORING
- VII. EWALUACJA
- VIII. ZAGROŻENIA REALIZACJI PROGRAMU

I. UZASADNIENIE PROGRAMU

Przemoc domowa jest tym rodzajem przemocy w stosunku do bliskich, której ujawnienie jest wyjątkowo trudne. Przemoc kierowana jest głównie ku osobom zależnym i określona jest jako zespół atakujących, nadzorujących i kontrolujących zachowań o charakterze fizycznym seksualnym i emocjonalnym, których celem jest zniewolenie ofiary, wyeliminowanie jej suwerenności, podporządkowanie jej myśli i działań żądaniom i potrzebom sprawcy.

Zjawisko przemocy w rodzinie doczekało się definicji prawnej zawartej w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.), która stanowi, że jest to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym,
- wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udrczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Ustawa ta jednocześnie nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, określając zakres pomocy udzielanej ofiarom oraz wskazując środki mające na celu oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc.

Sprawcy przemocy na ogół starają się znajdować uzasadnienie dla aktów przemocy. Szczególnie dotyczy to negowania osobistej odpowiedzialności za wyrządzone szkody i obciążenia odpowiedzialnością ofiary. Niezbędne są więc działania, skierowane zarówno do ofiar jak i sprawców przemocy domowej.

Z jednej strony potrzebne są działania wzmacniające skuteczność ochrony ofiar przed sprawcami przemocy. Potrzebne są więc miejsca, w których ofiary otrzymują pomoc bytową i potrzebni są ludzie, którzy dostarczą im wsparcia emocjonalnego, pomogą w zmianie życia i wzmocnieniu siebie.

Z drugiej strony ważne są działania powstrzymujące sprawców i prowadzące do zakończenia przemocy domowej. Możliwość realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych jest szansą na zapobieganie dalszym zachowaniom przemocowym, wykorzystując techniki terapeutyczne, a nie tylko karno-administracyjne. Sprawca przemocy ma okazję do zmierzenia się ze swoim problemem, przepracowania go i zrozumienia, że relacje w rodzinie mogą być oparte na szacunku do osoby bliskiej.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Niniejszy program korekcyjno-edukacyjny opracowany został na podstawie:

- Ustawy z dnia 29 listopada 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. Nr 50, poz. 259);
- Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 -2030 (MP z 2023 r. poz. 1232).
- Wojewódzkiego Ramowego Programu Korekcyjno-Edukacyjnego (województwo dolnośląskie) dla osób stosujących przemoc domową.

1. Założenia do tworzenia niniejszego programu opierają się na aktualnym stanie wiedzy na temat przemocy domowej i zawierają stwierdzenia, że:
  - przemoc domowa jest wyuczonym zachowaniem, które przynosi zyski i straty dla sprawcy,
  - przemoc domowa ma uwarunkowania kulturowe – jest tolerowana i wzmacniana poprzez postawy i poglądy ludzi, jest zakorzeniona we wzorach postępowania przekazywanych z pokolenia na pokolenie,
  - przemoc domowa jest szkodliwym i raniącym nadużyciem siły i władzy oraz dąży do kontrolowania i zniewolenia osoby zależnej,

- stosowanie przemocy nie może być usprawiedliwione stwierdzeniem, że była ona skutkiem prowokacji ze strony ofiary,
  - stosowanie przemocy jest wyborem, za który sprawca ponosi odpowiedzialność moralną i prawną,
  - nie stosowania przemocy domowe można się nauczyć.
2. Mając na uwadze powyższe założenia niniejszy program opiera się na współczesnych rozwiązaniach uwzględniających podejście integracyjne, łączące wybrane elementy tradycyjnych modeli pracy ze sprawcami przemocy do których należą:
- edukacja na temat kulturowo-obyczajowych zjawisk wspierających i przeciwstawiających się przemocy,
  - promocja wartości i idei wspierających godność osoby, dobro rodziny, równość płci oraz prawa kobiet i dzieci a także odpowiedzialność za osobiste decyzje i gotowość ochrony słabszych, stosowanie procedur behawioralno-poznawczych celu korygowania postaw i zachowań związanych z przemocą,
  - uczenie umiejętności konstruktywnej komunikacji interpersonalnej oraz samokontroli.

III. CELE I ZAWARTOŚĆ PROGRAMU

1. Cel programu.

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową prowadzone są w celu:

- powstrzymania osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy,
- rozwijania umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie,
- kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez używania przemocy domowej,
- znajomości przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy,
- zdobywania i poszerzenia wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy

- zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy,
- uzyskania informacji o możliwości uzyskania pomocy i jej poszukiwania.

2. Zawartość programu

Zawartość merytoryczna skoncentrowana jest na osiągnięciu celu podstawowego i zawiera elementy, które dostarczają wiedzy, tworzą okazje do poznania siebie oraz pozwalają na zmianę form myślenia i reagowania.

Najważniejszymi z tych elementów są:

- 1) Rozpoznanie diagnostyczne – uzyskanie i opracowanie informacji o funkcjonowaniu każdego z uczestników, jego sytuacji życiowej oraz specyfice przemocy, której był sprawcą.
- 2) Edukacja – dobór treści edukacyjnych uwzględniających cele programu oraz specyfikę uczestników obejmuje:
  - społeczno-kulturowe źródła i okoliczności towarzyszące przemocy domowej (mity i stereotypy)
  - definicje przemocy, jej rodzaje, formy i dynamikę,
  - problemy władzy i kontroli w relacjach międzyludzkich ,
  - planowanie i rozwijanie samokontroli,
  - uzależnieni i patologia społeczna,
  - komunikację interpersonalną,
  - promocję pozytywnych standardów i wartości życia rodzinnego,
  - zaburzenia życia rodzinnego spowodowane uzależnieniami,
  - wpływ przemocy domowej na zachowanie i psychikę dzieci,
  - tolerancję i szacunek wobec osób starszych i niepełnosprawnych.
- 3) Zajęcia warsztatowe – dostarczające korekcyjnych doświadczeń osobistych, Zmieniających zachowania i postawy oraz rozwijające umiejętności samokontroli i konstruktywnego współżycia.
- 4) Weryfikacja – ma na celu zweryfikowanie przeprowadzonego programu pod względem przydatności i efektywności.

3. Zakładane rezultaty

Działania diagnostyczne, edukacyjne i praktyczne mają przyczynić się do:

- uświadomienia sprawcy czym jest przemoc,
- uzyskania przez niego świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich,
- nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów i sporów w rodzinie bez używania agresji,
- nabycie umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć,
- nabycie umiejętności partnerskiego współdziałania w rodzinie oraz korzystania z pomocy innych.

IV. REALIZACJA PROGRAMU

1. Czas realizacji programu

Program korekcyjno-edukacyjny realizowany będzie w latach 2024 – 2030. W ciągu jednego roku kalendarzowego przewiduje się zrealizowanie jednego cyklu programu.

Realizacja programu odbywać będzie się w systemie otwartym, przewiduje się dołączanie w trakcie realizacji cyklu zajęć nowych osób.

2. Sposób realizacji programu

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową obejmować będzie nie mniej niż 60 godzin, a przerwa pomiędzy kolejnymi zajęciami nie powinny być dłuższe niż jeden tydzień. Program będzie realizowany w grupach liczących maksymalnie do 15 osób, oraz dodatkowo w formie zajęć indywidualnych (przynajmniej jedna godzina dla każdego uczestnika programu).

Planowane są następujące etapy programu:

Etap I – konsultacje indywidualne w wymiarze do 2 godzin dla każdego uczestnika programu, których celem jest rozpoznanie diagnostyczne. W uzasadnionych sytuacjach wymiar godzin może ulec zwiększeniu oraz spotkania indywidualne mogą być także realizowane:

- ❖ pomiędzy spotkaniami grupowymi, jeżeli wymaga tego sytuacja

- ❖ do oddziaływań prowadzonych wobec osób, które nie zostały zakwalifikowane do oddziaływań grupowych (np. z powodu zakończenia rekrutacji do bieżącej edycji programu, plci osoby zgłaszającej się itp.)
- ❖ w celu dołączenia do grupy nowego uczestnika (konsultacje indywidualne w celu uzupełnienia materiału)

Etap II – to spotkania grupowe, które mają charakter edukacyjno-korekcyjny. Część edukacyjna obejmuje szeroko pojętą wiedzę na temat zjawiska przemocy, część korekcyjna ukierunkowana jest na zdobycie przez uczestników umiejętności niestosowania przemocy, trening umiejętności społecznych i asertywności oraz naukę konstruktywnego rozwiązywania sporów i korzystania ze wsparcia społecznego. Zajęcia mogą być prowadzone w formie stacjonarnej, zdalnej (tj. przy użyciu interaktywnych metod komunikacji) lub mieszanej.

Zakłada się, że program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych będzie realizowany w latach 2024 – 2030, jednakże zależne jest to wyłącznie od możliwości otrzymania środków finansowych z budżetu państwa na realizację tego zadania.

3. Nabór i selekcja uczestników programu

Adresatami programu są sprawcy przemocy domowej, zarówno ci wobec których zapadło orzeczenie sądowe, jak i osoby, wobec których nie prowadzono postępowania karnego za stosowanie przemocy w rodzinie.

1. Uczestnikami programu mogą być:

- osoby pełnoletnie stosujące przemoc, które dobrowolnie zgłosiły się do uczestnictwa w programie,
- osoby pełnoletnie, które zostały zobowiązane przez sąd do uczestnictwa w programie,
- osoby pełnoletnie będące sprawcami przemocy domowej, uczestniczące w terapii uzależnienia od alkoholu lub narkotyków, dla których program korekcyjno-edukacyjny jest uzupełnieniem,
- osoby pełnoletnie zobowiązane przez inne organy, instytucje i organizacje,

- osoby pełnoletnie, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym.

2. Uczestnictwa w programie odmawia się:

- osobom, które nie są sprawcami przemocy,
- osobom, z poważnymi zaburzeniami emocjonalnymi, w szczególności z zaburzeniami osobowości pogranicznej,
- osobom chorym psychicznie,
- osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków, którzy nie przeszli podstawowego cyklu terapii,
- osobom upośledzonym umysłowo.

3. Odmowa uczestnictwa w programie następuje w czasie wstępnej diagnozy, prowadzonej w trakcie nurtu pracy indywidualnej, która jest pierwszym etapem realizacji programu.

Uzyskane informacje od uczestników programu dotyczące ich życia osobistego objęte są zasadą poufności z wyjątkiem informacji wskazujących na popełnienie czynów niezgodnych z prawem.

4. Reguły uczestnictwa w programie

Przed przystąpieniem do II etapu programu uczestnicy podpisują kontrakt określający zasady uczestnictwa w programie, który zawiera:

- zobowiązanie się uczestnika do zachowania zgodnego z zasadami współżycia społecznego, w tym powstrzymania się od stosowania przemocy przez okres uczestniczenia w programie,
- zobowiązanie do powstrzymania się od używania środków zmieniających świadomość, powstrzymania się od picia alkoholu przed i w trakcie spotkań lub w uzasadnionych przypadkach, całkowitego powstrzymania się od używania alkoholu przez cały czas uczestnictwa w programie,
- zobowiązanie się do aktywnego i zaangażowanego uczestniczenia w programie korekcyjno-edukacyjnym oraz zgoda na badanie stopnia nasilenia dokonywanych zmian za pomocą odpowiednich wskaźników,

- formalne wymogi obecności na spotkaniach indywidualnych i/lub grupowych wraz z określeniem konsekwencji nieobecności lub uchylania się od uczestnictwa w programie,
- zobowiązanie do udzielenia danych kontaktowych osoby pokrzywdzonej i rodziny w celu nawiązania z nimi kontaktu przez organizatora programu,
- zobowiązanie do wypełniania zaleceń osób prowadzących program,
- zgodę na udzielanie informacji innym instytucjom (sąd, policja, kurator, itp.) o postępach wynikających z udziału w programie, przerwaniu programu lub kontynuowaniu przemocy,
- zgodę na udzielenie informacji przez OPS, Policję, kuratora o sposobie funkcjonowania uczestnika w rodzinie i ewentualnych zachowaniach przemocowych,
- identyfikowanie własnego sprawstwa przemocy domowej,
- zobowiązanie do utrzymywania kontaktu z podmiotem realizującym program korekcyjno-edukacyjny, wraz z określeniem sposobu i częstotliwości tego kontaktu, przez 3 lata po zakończeniu uczestnictwa w programie, w celu monitorowania sytuacji rodzinnej i zachowań uczestnika w trakcie i po zakończeniu programu.

Wobec osób, których uczestnictwo w programie związane jest z decyzją sądu, policji lub prokuratury stosuje się powiadamianie tych organów o:

- przystąpieniu osoby stosującej przemoc do programu,
- każdej sytuacji uchylania się od udziału w programie,
- zakończeniu uczestnictwa w programie.

Uzyskane informacje od uczestników programu dotyczące ich życia osobistego objęte są zasadą poufności z wyjątkiem informacji wskazujących na popełnienie czynów niezgodnych z prawem.

Za kryterium ukończenia programu przez uczestnika przyjmuje się: frekwencję na zajęciach oraz aktywność. W całym cyklu można mieć dwie nieobecności. Aktywność oceniana jest indywidualnie przez trenera.

5. Realizator programu

Realizatorem programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich

Zadania związane z realizacją programu obejmują:

- ❖ rekrutację uczestników programu,

- ❖ obsługę finansową programu,
- ❖ monitoring programu,
- ❖ pozyskiwanie partnerów w realizacji programu i współpracę z nimi,
- ❖ nadzór nad realizacją programu zgodnie z założonymi celami i działaniami nakierowanymi na osiągnięcie zakładanych rezultatów.

Koordynatorem programu jest Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie lub osoba przez niego wyznaczona.

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne prowadzone są przez osoby, które:

- ukończyły studia II stopnia na jednym z kierunków: psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo — wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej albo na innym kierunku uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii.
- posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie;
- mają udokumentowany co najmniej 3 letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

6. Miejsce realizacji programu

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie realizowany będzie w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Ząbkowicach Śląskich lub w innych pomieszczeniach.

7. Partnerzy program

Założenia programowe przewidują współpracę z wieloma instytucjami i organizacjami, którymi są:

- ❖ Zespoły Interdyscyplinarne do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- ❖ Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej,
- ❖ Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śląskich,

- ❖ Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Ząbkowicach Śląskich,
- ❖ Komenda Powiatowa Policji w Ząbkowicach Śląskich,
- ❖ Prokuratura Rejonowa w Ząbkowicach Śląskich,
- ❖ Organizacje pozarządowe
- ❖ Rodziny uczestników programu

V. Źródła finansowania programu

Opracowanie i realizacja programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową należy do zadań w zakresie administracji rządowej realizowanych przez powiat. Środki na realizację i obsługę tego zadania zapewnia budżet państwa.

W związku z tym planowanie wydatków następuje na poziomie powiatu rokrocznie, a realizacja programu uzależniona jest od wysokości środków przekazanych samorządowi powiatowemu z budżetu państwa na ten cel. Plan finansowy będzie sporządzany na dany rok realizacji niniejszego programu.

VI. Monitoring

Realizacja programu jest ściśle związana z działaniami monitorującymi - kontrolnymi, które stanowią część nadzoru na jego realizacją.

Monitoring prowadzony jest w zakresie: rekrutacji uczestników, frekwencji na zajęciach, zaangażowania uczestników podczas zajęć oraz postępów w osiągnięciu celów programu w zakresie postawy uczestnika, relacji rodzinnych, wiedzy i umiejętności, zmiany zachowań przemocowych.

Monitoring jest prowadzony w trakcie uczestnictwa osoby stosującej przemoc domową w programie i do trzech lat po zakończeniu programu.

Monitoring opiera się na następujących zasadach:

- badanie stosowania przemocy domowej przez uczestnika w okresie uczestniczenia w programie odbywa się minimum 2 razy;
- badanie stosowania przemocy domowej przez uczestnika po zakończeniu udziału w programie odbywa się przynajmniej raz w roku;
- zwiększona intensywność monitoringu zależy od osoby realizującej program korekcyjno - edukacyjny. Wskazaniem do częstszego monitoringu jest stwierdzony przez osobę prowadzącą oddziaływania (lub współpracujące służby/podmioty) brak

zmiany zachowania uczestnika programu i wysoki poziom zagrożenia osób doznających przemocy ze strony uczestnika programu;

➤ monitoring może przeprowadzać osoba realizująca oddziaływania korekcyjno-edukacyjne, inna osoba wyznaczona do tego zadania;

➤ monitoring będzie prowadzony we współpracy z innymi służbami: policją, kuratorami, pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny oraz osobami doznającymi przemocy ze strony uczestnika oddziaływań (według wcześniej ustalonych zasad współpracy w tym zakresie);

Wskaźniki oceny Programu:

1. Liczba osób, które rozpoczęły program:

- osobista decyzja,
- skierowanych przez instytucje zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

2. Liczba osób, które ukończyły program.

min. 80% godzin zrealizowanych w ramach programu

Głównym celem monitoringu jest sprawdzenie, czy zaplanowane działania w końcowym efekcie są użyteczne dla odbiorców i współodbiorców, którymi w tym przypadku są rodziny osób stosujących przemoc. Do oceny skuteczności działań programowych niezbędna jest współpraca z partnerami programu, szczególnie tymi, którzy realizują programy przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

VII. Ewaluacja programu

Ewaluacja będzie przeprowadzana przez trenerów realizujących program lub inną wyznaczoną osobę. Oceny efektywności programu dokonywać można na podstawie następujących kryteriów ilościowych:

- ✓ liczby osób, które zgłosiły się oraz zostały zgłoszone do udziału w programie;
- ✓ liczby osób, które przystąpiły do programu;
- ✓ liczby osób, które ukończyły program;
- ✓ liczby osób, które powstrzymały się od stosowania przemocy domowej, zmniejszyły jej częstotliwość lub natężenie (zmieniły na łagodniejszą formę) — dane pozyskane z monitoringu.

Wskaźniki:

1. Liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu programu powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy

VIII. Zagrożenia realizacji programu

Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich. To ułożony w określonym czasie ciąg działań zmierzających do wybranej, specyficznej grupy odbiorców, wymagający zaangażowania środków rzeczowych, ludzkich i finansowych. Realizacja założeń programowych wiąże się nierozdzielnie z ryzykiem wystąpienia zjawisk czy działań, które mogą mieć negatywne skutki dla przebiegu całego programu lub jego poszczególnych części.

Najistotniejszym zagrożeniem dla programu może być brak dostatecznego zainteresowania adresatów uczestnictwem w jego działaniach oraz brak osób mogących taki program poprowadzić. Kluczem do sukcesu w realizacji programu będzie niewątpliwie świadomość wystąpienia ww. zagrożeń i szybkie reagowanie przez realizatorów programu na pojawiające się problemy i zagrożenia.

Ważnym ogniwem prowadzenia programu jest ścisła i umiejętna współpraca z instytucjami i organizacjami pełniącymi funkcję partnerów programu (szczególnie przy naborze uczestników), doświadczenie realizatora, a przede wszystkim kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie zespołu prowadzącego zajęcia. Istotna jest także rzetelna, bieżąca ocena realizacji programu oraz skuteczny monitoring.